

Handlingsplan KAA 206

Ansvarig förvaltning: Kultur- och folkhälsoförvaltningen

Beslutad av ansvarig rektor 2026-10-15

Innehåll

Inledning	3
Målgrupp.....	3
Nuläge	3
Mål	4
Fokusområden.....	4
Praktikplatser	4
Mötesplats	4
Samverkan med andra aktörer	4
Fysisk hälsa, psykisk hälsa och NPF	5
Analys av resurser och kostnader	5
Uppföljning och kartläggning.....	5
Funktioner inom KAA-samverkan	5
Ambitioner och önskemål	4
Lästips	6

Inledning

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) syftar till att stödja ungdomar som varken arbetar eller studerar att komma vidare till utbildning eller arbete. Fokus ligger på individanpassade insatser, ökad delaktighet och långsiktig etablering i samhället.

Enligt nationalekonomen Ingvar Nilsson är samhällskostnaden för utanförskap som hindrar individen från arbetsmarknaden runt en halv miljon kronor per år när man något förenklat räknar in förlorad inkomst samt försörjningskostnader. I ett långsiktigt perspektiv innebär det mycket stora belopp i jämförelse med vad det hade kostat om man investerade i tidiga förebyggande insatser ("1+1=3 Om samverkan mellan skola och arbetsliv ur ett socialekonomiskt perspektiv" rapport beställd av Region Skåne, 2015).

KAA behöver en bred repertoar av insatser, utbildningsplatser samt praktikplatser över nämnd- och förvaltningsgränser samt externa aktörer för samverkan kring ungdomarna i det förebyggande arbetet, den övergripande information om dem och det uppföljande arbetet ("Bättre förutsättningar för det kommunala aktivitetsansvaret" publikation av SKR, 2023).

Målgrupp

Målgruppen för kommunernas aktivitetsansvar består av ungdomar i åldern 16–20 år som står utanför både gymnasieskolan och arbetsmarknaden och saknar fullföljd gymnasieutbildning. Statistiken visar att gruppen omfattar cirka 13 procent av alla ungdomar i åldern, med en överrepresentation av 18–19-åringar samt en något högre andel män än kvinnor. Endast en mindre andel återgår till studier och når gymnasieexamen inom fem år, vilket indikerar en grupp med långvariga etableringssvårigheter (Skolverket, 2025).

Målgruppen kännetecknas ofta av en tidigare skolproblematik, där många har en historik av icke fullföljd skolgång redan från grundskolan. Flera ungdomar befinner sig långt ifrån både utbildning och arbetsliv och kan ha komplexa behov kopplade till exempelvis psykisk ohälsa, låg skolnärvaro eller hemmasittande. Utöver individens egna utmaningar förekommer ofta en social kontext med begränsade resurser, där vårdnadshavare kan ha kognitiva svårigheter eller svag etablering, vilket ytterligare påverkar ungdomarnas förutsättningar.

Majoriteten av målgruppen har omfattande stödbehov, vilket ställer höga krav på samordnade och resursintensiva insatser från kommunens sida. Inom målgruppen ungdomar med NPF och andra svårigheter utgör också en riskgrupp för att dras in i kriminalitet och normbrytande beteenden. Bristande stöd och sysselsättning och en tillvaro präglad av utmaningar ökar sårbarheten för rekrytering till kriminella nätverk.

Nuläge

Första kalenderhalvåret 2026 återrapporterades det till SCB att det fanns 72 individer inom KAA, jämfört med föregående år då det var 92, alltså en minskning på 21,74%.

- Av dessa 72 var det 18 ungdomar som hade minst en åtgärd (25%) samt att kommunen hade kännedom om sysselsättning av 20 ungdomar (27,78%).
- Föregående år var det 24 ungdomar med minst en åtgärd (26,09%) och kommunen hade kännedom om sysselsättning av 49 av de 92 individerna (53,26%).

Siffrorna från föregående år är på helår och nuvarande år är på första kalenderhalvåret.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik kring öppen arbetslöshet bland ungdomar 18-24 år fanns det 31 individer. En del av dessa är troligen några av individerna från föregående års KAA som nu är över 20 år.

Ambitioner

Från tidigare kartläggning och möten med funktioner inom KAA-samverkan har det framkommit följande ambitioner:

- Undersöka möjligheten att implementera datasystemet UKAA för att tydligt kunna kartlägga och ha en överblick över individerna som kommunen ansvarar över. Implementeringen är inte dyr utan är en it-teknisk som behöver lösas.
- Gemensam tjänsteplanerad tid för samordning och genomförande av aktiviteter. Marcus ansvarar för att kommunicera med andra chefer för att samordna medarbetarnas arbetstid.
- Söka och säkra praktikplatser på lång och kort sikt.
- Fortsätta följa ungdomar aktiva inom KAA när de övergår till UVAS och fortsätta att involvera IFO vux.
- Genomföra hembesök hos de individer som man i nuläget inte lyckats få kontakt med.

Mål

- Öka andelen ungdomar som går vidare till studier eller arbete
- Stärka individens psykiska och fysiska hälsa
- Öka andelen ungdomar som nås av minst ett kontakt-tillfälle
- Skapa strukturer för hållbar samverkan mellan olika aktörer
- Följa UVAS (Unga som varken arbetar eller studerar) efter de fyllt 20

Fokusområden

Praktikplatser

Verksamheten ska göra ett aktivt arbete med att identifiera och etablera praktikplatser både inom kommunala verksamheter och privata företag. Dessa praktikplatser behöver löpande uppföljas för att säkra kvaliteten och utvecklingspotentialen. Fler funktioner prioriterar arbetet med att etablera kortsiktiga och långsiktiga praktikplatser.

Mötesplats

Det är önskvärt att det finns en fysisk mötesplats för KAA-ungdomar där fokus kan vara på relationsbyggande, att ha aktiviteter antingen i grupp eller enskilt, ge vägledning och även möjliggöra spontana och aktiviteter, gärna med fokus på att stärka individerna sociala kompetens. Under föregående år fanns Forum tillgänglig som extern mötesplats men renoveringen av Forum innebär att verksamheten står i behov av en ny mötesplats utanför Kompetenscentrum och samtal förs med Hyltebostäder för att hitta en lösning.

Samverkan med andra aktörer

Inom KAA ska det samverkas med Ungdomsteamet. I det ingår IFO barn och unga fältsekreterare, representanter från arbetsmarknadsenheten, Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning, Örnaskolan, SSPF.

Att nå ut till fritidsgårdsverksamheten, utöka det förebyggande arbetet med grundskolan, föreningslivet i kommunen och privata arbetsgivare. Önskvärt är även att undersöka möjligheter till samverkan mellan KAA och UVAS.

Fysisk hälsa, psykisk hälsa och NPF

Många individer inom målgruppen för KAA har psykisk ohälsa eller NPF-diagnoser. Det finns ett behov att anpassa insatser utifrån individens behov och förutsättningar. Dessa insatser kan vara för att främja fysiska hälsan i form av friskvård, den psykiska hälsan i form av kuratorsamtal, kostrådgivning och hälsosamtal. Insatserna innebär en merkostnad utöver någon enskild verksamhets budget i kommunen men bör prioriteras baserat på de behov personal som arbetat med dessa individer observerat.

Analys av resurser och kostnader

Den initiala kartläggningen av nuvarande kostnader och resurser visar att KAA bör utvecklas till en kommungemensam fråga. Resurser och ansvar kan fördelas mellan personal i de olika förvaltningarna som det samverkas kring. Det finns kompetens i Hylte kommun, både kommunalt men även i privatsektorn och behöver samordnas och ges tid samt resurser till. Det är också relevant att arbeta nämndöverskridande för att ge insyn till viktiga frågor rörande underlag för framtida budget och prioriteringar. Värt att påpeka är också hur kortsiktiga investeringar för effektiva insatser har hög långsiktig avkastning.

Uppföljning och kartläggning

En stor del av arbetet är att kartlägga antal ungdomar inom KAA och de insatser som görs. Uppföljning för att bedöma insatsernas effekt i form av övergång till arbete eller studier. Dessutom är det önskvärt att mäta elevernas upplevda mående och utveckling genom enkäter eller på annat vis. Varje år behöver verksamheten utvärderas för att justera insatserna efter resultaten.

Föreslagen uppföljning eller resultat att mäta är exempelvis:

- Antal praktikplatser och antal ungdomar som erbjudits praktik
- Kartlägga nyckelfunktioner samt resurs från andra verksamheter
- Undersöka antal individer som tillhör gruppen UVAS och hur många av dem som övergick till UVAS från KAA när de fyllt 21 år

Funktioner inom KAA-samverkan

Nedan presenteras diverse funktioner som idag är kopplade till KAA-samverkan. Notera att även om det är en lång lista av personer inkopplade är det inte många som har en betydande del av sin förlagda arbetstid med KAA-uppgifter utan det bara är en liten del av deras arbetsuppgifter.

Marcus Olofsson, gymnasiechef och rektor på Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning

Marcus har det övergripande samordningsansvaret och den sammankallande funktionen i samverkan.

Anna Larsson, integrations- och ungdomspedagog på Kompetenscentrum

Annas roll är att hålla en aktivitetsgrupp med relationsskapande och utforskande fokus hos ungdomarna för att hjälpa dem att komma vidare ut i passande sysselsättning. KAA teamet kan matcha och hjälpa ungdomar att komma till gruppen. SCB rapportering. Det vore önskvärt att marknadsföra gruppverksamheten så att ungdomar på egen hand också ska kunna söka sig själva dit för stöd. En viktig funktion är uppsökandet av praktikplatser och möjlighet till studiebesök hos företagare i kommunen.

Ida Sörbu, studie- och yrkesvägledare på Hylte gymnasieskola

I samverkan med Jenny Lönnergård har de en sammankallande roll till KAA och att driva på verksamheten framåt. Ida kan stötta ungdomar med vägledning till studier och arbete. Utöver det hjälpa med CV-skrivande, samverkan med andra kommuners skolor, kontinuerliga möten med arbetsförmedlingen.

Jenny Lönnegård, arbetsmarknadsutredare och socialsekreterare

Ansvar för att söka upp praktikplatser, sköta samråd med fackförbunden samt följa upp praktikerna. Samverka med andra kommuner genom nätverksträffar i KAA nätverk Halland, KAA mottagning, SCB rapportering, samverkan med arbetsförmedlingen. Många av KAA ungdomarna står långt ifrån arbetsmarknaden och då behövs mer tid fördelat åt relationskapande och motiverande arbete.

Pernilla Ivarsson, fältsekreterare

Arbetar med uppsökande av ungdomar som står utan aktivitet eller sysselsättning, relationsskapande, hjälper dem att skriva CV, att en stödjande och motiverande roll under hela processen, stöd för myndighetskontakt, länk till socialtjänsten. Arbetar förebyggande tillsammans med Emma Vari på Örnaskolan med att inventera ungdomar som är i riskgrupp för utanförskap. Det vore fördelaktigt om mer tid kunde fördelas till KAA.

Tilda Petersén, kurator på Hylte gymnasieskola:

Fokus på att erbjuda kuratorsamtal för KAA ungdomarna. Samverka med andra KAA aktörer. Relationskapande och trygghetsskapande för ungdomarna. Kuratorssamtal kan vara betydande som en relationsskapande länk till KAA-teamet för att kunna göra ett fortsatt arbete med ungdomen.

Emma Vari, studie och yrkesvägledare på Örnaskolan:

Förebyggande, relationsskapande, övergång från högstadiet till gymnasiet, besök på Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning för att skapa trygghet till ungdomarna, kontakt med verksamheter för praktikplats. Arbeta förebyggande med fältsekreterare Pernilla Ivarsson som nämnt ovan.

Moa Eriksson, SSPF-samordnare:

Deltar vid behov när SSPF-ärenden lyfts fram och kan bistå med information och samverkan för att stötta upp ungdomarnas skol- och arbetsgång.

Sofia Theander, kommunpolis:

Deltar vid behov om ungdomar som är kända för polisen. Samverkan med verksamheten, förebyggande arbete. Har upparbetat en samverkan med KAA i närliggande kommun då många av våra ungdomar söker skolor där och uppstår det då bekymmer med skolgång så kan man samverka kring det mer skyndsamt.